

EDINOST

Uredništvo in upravnstvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravnstvu. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne "Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perić.

Svetovna kriza

Kot splošno mednarodno, torej svetovno krizo označajo razni listi v zadnjih dneh položaja, ki je nastal po letošnjem petinštridesetem, zasedanju Sveta družbe nacija v Ženevi. Mučni vtis, ki ga je napravil nenadni odhod francoskega zunanjega ministra Brianda in ki se je smatral za "moralno zaupništvo" nemškemu tovarišu Stresemannu, ni šel neopažen mimo javnosti. Govor francoskega ministrskega predsednika Poincaréja v Lunneville, odgovor ministra Stresemanna in polemiki med francoskimi in nemškimi listi dokazujejo, da so se letos v Ženevi nevarno omajali oni skrotilični odnosi med Francijo in Nemčijo, ki sta jih bila ustvarila Briand in Stresemann po vstopu Nemčije v Družbo nacij.

Tudi sicer je bilanca letošnjega zasedanja Sveta Družbe nacija evropsko politično javnost mučno presenetila. Pariški "Temps", poluradno glasilo francoskega zunanjega ministrstva, je te dni izrecno opozarjalo na nevarnost, da bi utegnil trpeti ugled ženevske ustanove, veliki škodi, če bi se nadaljevalo na ta način. List podčrtuje predvsem dejstvo, da je bila vsa pozornost osredotočena na pogovore zunanjih ministrov izven uradnih sej Sveta Družbe nacija, tako da je ostalo njegovo zasedanje nekaj popolnoma postranskega. Posledica je bila ta, da se ni resilo niti eno vprašanje, ki je bilo na dnevnem redu, temveč so bila vsa odgledana do prihodnjega zasedanja.

To dejstvo ima svojo razlago v tem, da so sedaj na dnevnem redu mednarodne politike mnogo važnejša in kočljivija vprašanja, nego so ona, ki jih je vseboval letošnji program ženevskega zasedanja. G. M. Sangiorgi je objavil te dni v "Resto del Carlino" zanimiv uvodnik, v katerem predstavlja ta vprašanja javnosti z vso odkritostjo. Pet zadev je, ki niso bile na uradnem dnevnem redu, ki pa so skoro izključno zaposlovali v Ženevi zbrane zunanje ministre, tako da so pod teco skrbli skoro popolnoma zanemarili uradni del zborovanja: jugoslovnsko-albanski spor, neuspehi pripravljalnih del za razorožitveno konferenco in neuspehi gospodarske konference, ostra angleško-poljsko-ruska napetost, zadržanje Nemčije v Ženevi in nesoglasja na pomorski konferenci med Anglijo, Japonsko in Zedinjenimi državami.

Katero izmed teh vprašanj je najnujnejše in najkočljivije, bi bilo odveč razglabljati, kajti z vsakim so zvezani najboljše interesi vseh evropskih velesil in številnih drugih držav. Vendar pa obrača vsa Evropa nekoliko instinktivno svojo glavno pozornost predvsem dvema vprašanjem, namreč usodi razorožitvene konference in pa angleško-poljsko-ruskemu sporu.

Na pripravljalni konferenci za razorožitev — pravi G. M. Sangiorgi v svojem omenjenem članku — so različna stališča posameznih držav jasno pokazala upravičena nezaupanja, ki jih Locarno nikakor ni razpršil. Vsaka država je izjavila v bistvu, da se ne more smatrati varna in zavarovana razen pod pogojem, da ohrani gotov del svojega oboroževanja in pa možnost, da ga v gotovih slučajih lahko poveča.

Pri tem trgovinskih in diplomatskih odnosih med Anglijo in Rusijo — ter umor Volkova v Varšavi — nadaljuje isti pisec — sta odklenila nevihto, ki postaja stalno temnejša, ter postavila Evropo na razpotje. Ne samo to, temveč sta tudi zopet obudila ta dva dogodka v Nemčiji načrte in stremjenja, ki bi bila nesodobna, če bi se nahajali še v dobi Locarna. Rekli smo, da se je rodil v Locarnu — razen protokolov — nekaj evropskega duha, vsaj navidezno. In vendar je bila Nemčija v Ženevi povodom zadnjega zasedanja Sveta Družbe nacija bolj podpisnica rapalske in berlinske pogodbe nego locarnskih dogovorov, ki so prišli z oljko vejice med prsti. Če je kaka možnost enotne evropske fronte proti boljševizmu — ne proti Rusiji —, potem bi morala taka možnost logično vzkliči iz locarnskih

dogovorov, ki naj bi bili bratski dogovori. Namesto tega pa se Nemčija ni hotela pridružiti ostalim vladam in tako je prišlo do nejasne in brezpridne formule "vsak naj misli sam zase".

Ti dve vprašanji sta torej v sedanjem hipu, ki dajata pečat krizi, o kateri pravi Sangiorgi, da ni samo evropska, temveč svetovna. Kar se tiče usode razorožitvene konference, smo mi naglašali na tem mestu že takoj po prekinitvi rusko-angleških odnosov, da bo nova napetost onemogočila vsak uspeh te konference. Dogodki v Ženevi povodom letošnjega zasedanja Sveta Družbe nacija potrjujejo torej to naše predvidevanje v polnem obsegu.

Sestanek zastopnikov

OBIMSKIH PREVOZNIH PODJETIJ
RIM, 25. (Izv.) V prostorih konfederacije prevoznih podjetij se je vršil sestanek zastopnikov obimskih prevoznih podjetij, na katerem se je razpravljalo o znižanju medizvoženec in cen voznih tistikov obimskih prevoznih podjetij. Sestanek se je udeležil tudi zastopnik tržaškega občinskega tramvaja.

Po daljšem posvetovanju je bilo sklenjeno, da je treba najprej določiti znižanje plač uslužbencev in šele na podlagi tega znižanje bodo določene nove cene za voz. Listke. Zato je bilo za enkrat sklenjeno, da se predloži ministru za javna dela načrti, po kateri bodo uslužbencem občinskih in pokrajinskih podjetij postopoma znižane njihove plače za 12 od sto. Občinska in pokrajinska podjetja bodo poslala še do 28. t. m. konfederaciji prevoznih podjetij svoje predloge glede znižanja tarif, ki bodo potem predložene v odobritev ministrstvu za javna dela.

"Santa Maria II"

MILAN, 25. (Izv.) Danes nekaj ur po 11. uri se je pojavilo nad Milanom letalo "Santa Maria II", ki se je vračalo iz Gardone. Nad tvorincami tvrde Isotta Fraschini je izvršil De Pinedo nekoliko krogov in se je nato usmeril proti Sesto Calende.

SESTO CALENDE, 25. (Izv.) Nekoliko po 11. uri je pristalo letalo "Santa Maria II" v svojem rojstnem kraju. Vodstvo in delavstvo tvornice, ki je zgradila letalo "Santa Maria II", sta priredila polkovniku De Pinedu ter njegovim tovarišem navdušen sprejem.

MILAN, 25. (Izv.) Danes ob 16. uri je ponovno prispel v Milan letalec De Pinedo, toda takrat je ne več v letalu, temveč v avtomobilu. Po svojem prihodu je posetil De Pinedo, ki se je nastanil v "Hotel de la Ville", tvornice tvrde Isotta Fraschini in skupino "Baracca". Obe trditi sta podarili De Pinedu in njegovima tovarišema dragocene darove.

Odgovor albanske vlade

na noto velikih držav

RIM, 25. (Izv.) Rimskemu "Il Giornale d'Italia" poroča njegov posebni poročevalec iz Tirane, da bo po njegovih informacijah albanska vlada povdarila v svojem odgovoru na noto štirih držav, da je postopala pomirjevalno in je sprejela predlog rešitve spora, ker je prepričana, da je zaščita albanskih interesov potrebna za konsolidacijo mira. Albanska vlada se bo zahvalila državam za njihov trud, ki stremi za tem, da preprečijo spor, ki bi lahko motil mirne odnose med državami.

Jugoslovnski poslanik pri om. Mussoliniju

RIM, 25. (Izv.) Včeraj je sprejel predsednik vlade v palači Chigi jugoslovnskega poslanika gospoda Rakića.

Mednarodna kalkografična razstava v Rimu

RIM, 25. (Izv.) Davi ob 10.30 sta otvorila ministra on. Rocco in on. Fedele v palači kraljeve kalkografije v Rimu mednarodno kalkografično razstavo. Ob tej priliki sta imela ministra kratka otvoritvena govora. Na razstavi so razstavljene kalkografije Rima, Madrida in Pariza.

Volitna agitacija v Jugoslaviji

Pogajanja med frakcijami radikalne stranke

BEOGRAD, 25. (Izv.) Pozornost političnih krogov je v glavnem koncentrirana na pogajanja med vlado in radikalnim centrom. Po mnenju nekaterih političnih krogov pa bodo ta pogajanja brezuspešna. Tudi včerajšnja pogajanja, ki so se vršila med Veljo Vukičevićem in Nikolo Uzunovićem s posredovanjem Ilije Mihajlovića kaže niso dovedla do pozitivnih uspehov.

Ministrski predšednik je baje odbil vse zahteve centristov glede rekonstrukcije vlade, če mu naj bi bilo v izrecen dokaz zlasti imenovanje Popovića za ministra brez portfelja, kot pomočnika ministrskega predsednika v notranjem ministrstvu. To imenovanje pa je po neki verziji na drugi strani naperjeno zlasti proti pašićevcem, ker je Popović določen kot kandidat vlade proti pašićevskemu kandidatu Nastasu Petroviću v Jagodini. Po mnenju omenjenih političnih krogov se opaša, da je glavna borba vladne in centristne frakcije radikalne stranke naperjena proti pašićevcem. Iglebda, da bo vlada baje posod potpisala kandidature centristov, v kolikor bo dosežen sporazum glede kandidatov.

Tekom današnjega dne ni bilo važnih dogodkov. V posrednih poslanskih klubih se vršijo konference in posvetovanja o volilnih pripravah. Večina poslancev pa je že odšla na volilno agitacijo v svoja volilna okrožja.

SARAJEVO, 25. (Izv.) Danes je dospel semkaj Svetozar Pribićević, ki je takoj nadaljeval pot v Fočo in Rogatico, kjer bo imel svoje volilne shode. Na Viševodan bo imel zborovanje v Sarajevu.

Jugoslovnski kraljevski par odpotoval na Bled

BEOGRAD, 25. (Izv.) Kralj in kraljica sta danes zvečer s svojim spremstvom odpotovala na Bled, kjer ostaneta čez poletje.

Gen. Milosavljević na Sušaku

SUŠAK, 25. (Izv.) V nedeljo, 26. t. m. pride na Sušak prometni minister general Milosavljević, ki bo pregledal vse pristaniške naprave. Nato pa bo obiskal tudi druge obmorske kraje.

Otvoritev deviznega in valutnega oddelka na ljubljanski borzi

LJUBLJANA, 25. (Izv.) Danes se je vršila v Ljubljani svečana otvoritev borznega deviznega in valutnega oddelka.

Zastopniki češosl. in poljskega sokolstva pridejo jutri v Ljubljano

LJUBLJANA, 25. (Izv.) V ponedeljek pridejo v Ljubljano na sokolski zlet oficijelni zastopniki češoslovaške sokolske občine in poljskega sokolskega saveza. Kot oficijelni zastopniki češoslovaške sokolstva pridejo v Ljubljano namestnik staroste Fran Tišek ter Vincenc Štepanek in Mašek, za načel. Dvořák, Fran Kudeřel ter Niemhausen in Otta Fořikova. Poljsko sokolstvo bodo zastopali predsednik poljskega Sokola Adam Zamojski, ki ga spremlja soprega in načelnik Fazalovicz ter kot delegat poljskega sokolstva v Ameriki dr. Ostrowski.

LJUBLJANA, 25. (Izv.) Danes je prispelo v Ljubljano več letal iz Zagreba in Novega Sada, ki se udeležijo jutrišnjega letalskega meeninga.

Huda nesreča

Eksplozija v tvornici smodnika

POTENZA, 25. (Izv.) Danes je eksplodirala v Picernu tvornica smodnika. Eksplozija je zahtevala troje človeških žrtve. Mogo ljudje je bilo ranjenih.

Vstaja v Argentini

BUENOS AIRES, 25. (Izv.) Po vesti časopisa "Prensa", ki pa še ni uradno potrjena je izbruhnila v San Juanu, v prestolici istoimenske pokrajine, vstaja. Oborožene tolpe so v tridesetih avtomobilskih pridruge pred palačo gubernatorja, ki je imel komaj toliko časa, da je mogel pobegniti v Mendoza. Tamkaj je gubernator zbral vladne čete, ki so se spustile z vstaji v boj, tekom katerega je bilo mnogo ranjenih in mrtvih na obeh straneh.

Vtis Stresemannovega govora

v londonskih krogih

LONDON, 25. (Izv.) V londonskih političnih krogih je napravil govor nemškega zunanjega ministra Stresemanna v nemškem državnem zboru dober vtis. Posebno je ugajal oni del, v katerem je nemški zunanji minister odgovoril na govor Poincaréja v Lunnevilleu.

Posamezne izjave Stresemannovega odgovora se presojajo kot redka kombinacija odločnosti in umerjene samozavesti. Angleški listi poudarjajo izredno važnost, ki jo pripisuje ameriško javno mnenje Poincaréjevemu govoru v Lunnevilleu.

"Izvestja" o Stresemannovih izjavah

MOSKVA, 25. (Izvestja) izražajo svoje zadovoljstvo nad izjavami dr. Stresemanna, da hoče Nemčija ostati v prijateljskih odnosih s sovjetskimi Rusiji. Moskovski list priznava, da je glavni predpogoj za prijateljsko sožitje nevmešavanje v notranje zadeve drugih držav.

Nemški zunanji minister

odpotoja na Norveško

BERLIN, 25. (Izv.) Po dobljeni bitki v državnem zboru si bo dovolil Stresemann tekoni prihodnjega tedna zanimivo razvedrilo s svojimi nameravanim potovanjem na Norveško.

Jutri zjutraj bo odpotoval v spremstvu svoje soproge proti Oslu. Spored njegovega bivanja na Norveškem bo izpeljan takole: V torek — posest pri kralju, v sredo — govor o priliki podelitve Nobelove mirovne nagrade. Izmed locarnskih ministrov bo Stresemann edini navzeel pri ceremonijah podelitve nagrade. Briand in Chamberlain bosta dala čitati svoja govora svojima diplomatskima zastopnikoma. V četrtek bo imel Stresemann sestanek z norveškim zunanjim ministrom in v petek se bo povrnil v domovino.

Pariški monarhisti

so spravili iz ječe novinarja Daudeta

PARIZ, 25. (Izv.) Danes opoldne je bil monarhistični novinar Leon Daudet s pomočjo prevare, ki so jo izvedli njegovi pristaši, izpuščen iz ječe. Najprej so se njegovi pristaši natančno informirali o postopanju pri izpuštanju jetnikov na svobodo. Danes opoldne se je eden med njimi vkradel v notranje min., medtem ko so njegovi tovarističasno okupirali vse telefonske zveze notranjega ministrstva. Po teh pripravah je oni, ki se je bil vkradel v notranje ministrstvo, telefoniral podravnatelju ječe Santé, naj takoj izpusti iz ječe Daudeta, njegovega tovariša Delesta in komunista Semarda, češ da je sklenil ministrski svet, da se vsi trije takoj osvobodijo.

Ker se je podravnatelju ječe zdela ta vest neverjetna, je telefoniral v notranje ministrstvo za pojasnilo. Pa so bile vse ostale telefonske zveze z notranjim ministrstvom okupirane od monarhistov in je bila prosta samo ona, po kateri je dobil neverjetno vest. Monarhist je na vprašanje podravnatelja ječe, ali naj zares izpusti Daudeta, odgovoril: "Kako? Ukazano vam je bilo, da takoj izpustite Daudeta in vi tega še niste storili!"

Na to potrdilo se je podravnatelju ječe takoj v Daudetovo celico in mu je naznanil njegovo osvoboditev. Daudet je bil presenečen in ko je zvedel zakaj se gre, je naravnost jokal od ginjenja in je objel podravnatelja. Po izvršenem osvobodilnem postopanju je Daudet mogel zapustiti ječo.

Kitajska državljanska vojna

Južne čete se pripravljajo na pohod proti Pekingu

LONDON, 25. Ruski vojaški svetovalec pri hankovski vladi general Galen je podal zastopniku "United Pressa" nekatere izjave o položaju na Kitajskem. Dejal je, da je nacionalistična vojska pripravljena za pohod nad Peking. Glavno mesto Kitajske bo gotovo že tekom avgusta v rokah nacionalistov. Severne čete se ne bodo mogle dolgo upirati južnim, ker so v bojnem oziru mnogo manj vredne.

Konferenca za balkanski pakt?

ATENE, 25. (Izv.) Neki tukajšnji list zatrjuje, da bo sklicana konferenca, na kateri se bo razpravljalo o turškem predlogu glede balkanskega pakta. Konferenca se bo baje vršila na otoku "Prinkipo" v marmarskem morju.

Nikolaj Nikolajevič obolet

VARSAVA, 25. Poljskim listom poročajo iz Pariza, da je bivši generalissimus ruske armade veliki knez Nikolaj Nikolajevič precej nevarno obolet. Veliki knez, ki se nahaja v gradu Chogny pri Parizu, je pozval k sebi iz Bruslja generala Vrangla, poveljnika bivše "bele"

Velik požar v Tokiju

TOKIO, 24. V trgovskem delu mesta je izbruhnil strahovit požar, ki je vpepelil kakih 200 poslopij. Škoda je ogromna.

Premalo poljubov

LOS ANGELES, 25. (Izv.) Pred tukajšnjim sodiščem se je vršila čudna obravnava o ločitvi zakonca, ki je vzbudila veliko zanimanje, zlasti med ženskim svetom. Mlad in bogat zakonski mož Lovrenc Wilson je zahteval ločitev zakona, češ da je njegova žena napram njemu premalo... ženska in da mu nudi preredke dokler o svoji zakonski ljubezni. Kakor je trdil zakonski mož, mu je dovoljevala samo po sedem poljubov na leto. Ker je bil sodnik mnenja, da je to število nezadostno, je razsodil v prid tožbi in proglasil ženo za krivo.

Tedenski pregled

Načelnik vlade on. Mussolini je že večkrat naglašal, da je Italija predvsem poljedelska država in da je treba zato skrbeti, da se ta panoga narodnega gospodarstva čim bolj in čim bolje razvije. Ker so poljedelci radi revulucije lire precej prizadeji, je vlada začela proučevati ukrepe, ki naj bi pripomogli do izboljšanja gospodarskega položaja kmečkega stanu. Ves pretekli teden so se vršili v Rimu razni sestanki in seje, na katerih se je razpravljalo v prvi vrsti o teh vprašanjih.

Tudi akcija za znižanje cen in plač je v polnem teku. Odlok o najemninah, o katerem smo že zadnjič govorili, je že stopil v veljavo. Objavljen je bil 22. t. m. Vlada je izdala tudi poseben pravilnik za izvrševanje odloka o najemninah. Konfederacija trgovcev je razposlala pokrajinskim zvezam okrožnico, v kateri jih poziva, naj z vsemi silami delujejo za znižanje cen. V večjih mestih so občinski načelniki začeli določevati najvišje cene življenjskim potrebščinam.

V četrtek je posebni tribun v Rimu izrekel razsodbo proti petindvajsetim toskanskim komunistom, ki so bili obdolženi, da so snovali zaroto proti državi. 21 obtožencev je bilo obsojenih na ječo od 2 in pol do 12 let, štirje pa so bili oproščeni radi pomanjkanja dokazov.

Italijanski poslanik pri belgijski vladi je zapustil Bruselj. Kakor pišejo nekateri listi, bo za sedaj poslan na njegovo mesto samo kak odpravnik poslov. Prijateljski odnosi med Italijo in Belgijo so se namreč v zadnjem času nekoliko ohladili, in sicer po krivdi belgijskega zunanjega ministra Vanderveldeja, ki je socialist in je, kljub opozorilom in svarilom, že večkrat javno govoril proti fašizmu.

V ponedeljek se je v Vatikanu vršil tajen konsistorij, na katerem sta bila imenovana dva nova kardinala. Hapež je imel ob tej priliki velik govor o dogodkih v Mehiki in na Kitajskem ter o verskih zadevah na Francoskem.

Tekom zadnjega zasedanja Sveta Družbe narodov v Ženevi, so se zastopniki Anglije, Francije, Italije, Japonske, Belgije in Nemčije sestali tudi na posebnih, ožjih jejah in so razpravljali o raznih vprašanjih, ki zanimajo sedaj Evropo. Glede jugoslovnsko-albanskega spora so klenili, da bodo zastopniki Italije, Francije, Belgije in Nemčije napravili v Beogradu in Tirani kupen korak za rešitev diplomatskega spora med obema državama. To se je tudi zgodilo, in sicer v četrtek. Najstarejša izmed zastopnikov omenjene

Pijte Kakao de Jong's

BERLITZ-SCHOOL

Trst, Via Fabio Filzi 23 - telef. 44-82
Pouk in prevodi v vseh jezikih. 606

Slovenske žene!

Pri nakupu perila in manufakturne blaga dajajte prednost velikim skladiščem v Trstu, Via Genova št. 21 (prej Campanile) **MARIA ACCERBONI** kjer se služijo slovenske odjemalke že toliko let. Bogati dohodi perila, platna za ruhe, perila za gostilne in hotele. Svila (sezijaska novosti) po l. 5.50. Bristače, nogavice in druge manufakturne potrebšline. 607 Govori se slovensko.

četvorice velikih sil sta izročila beograjski in tiranski vladi istočasno skupno noto, ki je vsebovala naslednji kompromisni predlog: Albanska vlada naj izpusti na svobodo aretiranega tolmača jugoslovnskega poslanstva v Tirani Gjuraškovića, jugoslovnska vlada pa naj v istem hipu izpremeni besedilo svoje protestne note. V Beogradu je dr. Marinković sprejel ta kompromisni predlog in tako je storila tudi albanska vlada. Spor lahko smatramo radi tega že kot likvidiran.

Francoski ministrski predsednik Poincaré je imel preteklo nedeljo v Lunnevilleu govor, v katerem je ostro napadal Nemčijo, češ da ne izpolnjuje vseh onih obveznosti, ki jih je prevzela s pogodbami, da se ni odpovedala Alzaški, da se pripravlja na revanšo itd. Poincaréjeva izjava je bila v dialektičnem nasprotju z dosedanjimi izjavami zunanjega ministra Brianda, ki se je po sestanku v Thoiryju začel živahno zavzemati za politiko zblizanja z Nemčijo in je iz teh razlogov ob raznih prilikah zatislil eno oko. Izgleda pa, da se je v zadnjem času pri Francozih nekoliko ohladilo navdušenje za sporazum z Nemčijo, dočim se je na novo ogrele prijateljske z Anglijo. Naj bo temu kakorkoli, dejstvo je, da je Poincaré dvignil s svojim govorom v Nemčiji veliko prahu.

Francoskemu ministrskemu predsedniku je v četrtek odgovoril v državnem zboru dr. Stresemann, ki je izpodbijal njegove trditve ter je ob koncu svojega govora vzkliknil: "Quo vadis", kam greš, Francija? Hočeš Porurje ali Locarno? Odgovor na to vprašanje ne pričakujemo samo mi, Nemci; pričakujemo ga vsi narodi v Evropi, ki si želijo miru!

Dr. Stresemann je hotel s tem najbrž namigniti, da se Poincaré in Briand še nista sporazumela, glede politike napram Nemčiji. Čas bi pa le bil, da se zadeva razjasni in da se Francija enkrat odloči. In kam se bo odločila? Quo vadis, na katero stran? "Locarno (Briand) ali Porurje (Poincaré)?" Briand se še ni oglašil, ker je zbolel in leži že dober teden dni v postelji.

Na Rumunskem so v preteklem tednu spet menjali vlado. Knez Stirbey, ki je po demisiji generala Averescuja sestavil nov kabinet, ni imel sreče, kajti ni mogel pridobiti liberalcev za sodelovanje v volilni vladi. Novo vlado je sedaj sestavil voditelj liberalcev Ivan Bratianu, ki je prevzel tudi ministrstvo za zunanje zadeve

Politične beležke

Reorganizacija avstrijske monarhistične stranke

Monarhistična stranka, ki ji načeluje polkovnik Wolff in ki si je o priliki poslednjih volitev usvojila kandidatsko listo profesorja Uhdeja, je sedaj doživela novo razočaranje. Profesor Uhde, ki prireja v teh dneh po vsej Avstriji javna zborovanja, se v svojih govorih izjavlja za republikansko državno ustavo in za avtoriteto republike. Sprito tega je Wolffova politična skupina pretrgala vse odnose s profesorjem Uhdejem in se pripravlja na svojo reorganizacijo. Povsem naravno je, da se narinja vprašanje, ali namerava polkovnik Wolff s to reorganizacijo na splošno ojačiti položaj monarhistov. V ostalem bodi omenjeno, da polkovnik Wolff ni bilo mogoče še nadalje vzdrževati svojega glasila "Schwarz-Gelb".

Kriza osebne diktature v Rusiji

Po ukinitvi diplomatskih odnosov z Anglijo se je notranje-politična kriza v Rusiji zelo posilila in se od tedaj ni še ublažila, temveč se celo čim bolj bolj širi. Stalinov osebni režim se že dolgo napada in le železni roki sedanjega načelnika komunistične stranke je uspelo preprečiti, da se kriza, ki so jo povzročili Stalinovi neuspehi v zunanji in tudi notranji politiki, ni vsestransko razvila. A še hujše je zadelo Stalinova udarec, ki je prišel od bregov Temze; model ga je hudo predvsem zato, ker je opozicija izkoriščala poslopanje Anglije v svoj prid s tem, da je skušala prebiti ščit stranke, s katerim se je branila večina centralne eksekutive komunistične stranke. Na predzadnji seji plenuma «Komintern», ki se je vršila lani v jeseni, so izjave Trockega, Kamenjeva in Zinovjeva izzvale precejšnjo senzacijo, a na zadnji seji «Komintern» so voditelji komunistične opozicije še mnogo bolj odločno nastopili. Trocki je zaključil svoj govor s ultimatom in celo zagrozil, da se odcepi od «Komintern», ako se ne bodo upoštevale zahteve opozicije. S tem se je Trocki ponovno postavil na čelo komunistične opozicije. Za svoje izjave si je izbral ugoden političen moment, ko je bil prelom z Rusijo že gotova stvar, to pa zato, da bi mogel označiti Stalinovo novo politiko za kratkovidno. V svojem govoru je Trocki med drugim izjavil, da glavna nevarnost ne obstoja v borbi imperijalistov proti boljševikom, nego v notranjem ustroju ruske komunistične stranke. V odgovor na to izjavo je Stalin tedaj predlagal, naj se Trocki izključi

iz «Komintern». S tem pa se je borba še bolj poostila. Krivde, radi katerih se mora Trocki zagovarjati, so dvojne: formalne in stvarne. Formalno se je Trocki pregrešil s tem, da je javno nastopil proti večini komunistične stranke in tako javno kršil strankino disciplino; kot stvarni prestopki pa smatrajo njegovo agitacijo v novinah proti Stalinovi skupini ter njegovo opozicijsko politiko. Kriza, ki se sedaj pojavlja v ruski komunistični stranki, je potemtakem v bistvu kriza levih čarjev, kajti Trocki je skupina tvori radikalno krilo komunistične stranke, ki se bori za zmerno Stalinovo skupino. Trocki dolži Stalin, da je «narodno omejen» in da je izdal svetovno revolucijo. Stalin pa zastopa stališče, da je treba ohraniti v komunistični stranki zmernejše politične smernice.

Nova bolgarska revija

«Društvo za kulturno ujedinjenje Slovanov na Bolgarskem» je pričelo izdajati revijo pod naslovom «Slavjanski Ognjišče». S to revijo namerava omenjeno društvo seznanjati bolgarski narod obširneje z življenjem, književnostjo, umetnostjo in znanostjo drugih slovanskih narodov ter ga s tem dovesti k zblizanju s posrednimi slovanskimi narodi. Pri tej reviji sodelujejo odlični publicisti iz vseh slovanskih držav. Članiki se tiskajo v originalnem jeziku. Bolgarska javnost je sprejela novo revijo z velikim zanimanjem in zadovoljstvom. Poleg te nove revije izhaja v Sofiji že dolgo vrsto let še ena druga revija z imenom «Slavjanski Glas», ki je istaklo posvečena slovanskim problemom in slovanski misli.

kar je treba glasno poudariti, je dejstvo, da tako tarnanje prav nič ne pomaga. Tudi če bi vsak dan tožarili, bi ostali, kjer smo bili, kajti v gospodarstvu zaleže le lakiranje dohodkov, in varčevanje, preudarnost in spretnost. Čim težje je priti do novih dohodkov, tem večjo vlogo igra varčnost, spretnost, vztrajnost in pridnost. Pozitivno delo za gospodarsko ohranitev je torej edino v pouku, kako najti virov novih dohodkov, kako varčno obrabiti težko prislužen denar, kako izpolniti poljedelstvo, živinorejo, katere gospodarske vrednosti, ki se niso uporabljene, bi se dale še izkoristiti in kako itd. Tako je pozitivno javno delo potom listov za gospodarsko povzdigo. Vsako tožarjenje pa je popolnoma negativno, in sicer v vsakem oziru.

Predvsem je, kot smo že naglasili, lahko naravnost zelo škodljivo, tako da se doseže ravno nasprotni uspeh. Vzemimo vas, iz katere je bil objavljen tak dopis. Dopis čita trgovec z živino in si misli: «Aha, tu in tu so takšne razmere, da nimajo ljudje sploh več kaj jesti. Tu bomo napravili dobro kupčijo. Hajd na pot!» Pride in ponudi 200 in 300 lir manj, nego bi morda ponudil za isto žival, če bi imel o dotični vasi drugačno mnenje. Kder je jedva čakal kupca, proda na ta način 200 do 300 lir pod ceno! Isto se lahko zgodi pri vsakem drugem blagu. Ali ne nastane tako za dotično vas velika škoda, ki doseže lahko tisočake?

Je pa tako tarnanje tudi sicer vedno škodljivo. Tako brez dvoma lahko omaja gospodarski značaj, odločnost in voljo do dela, brez katerih, kot rečeno, ni izhoda iz krize. S tarnanjem se torej pravzaprav le ruši odporna moč našega ljudstva. Namesto da bi se mu koristilo, se mu zopet samo škoduje. Tudi najbolj zdrav človek na svetu, ki bi mu začeli vsi znanci in prijatelji trdovratno govoriti in ponavljati, da izgleda slabo, da mora biti belan itd., začne počasi sam misliti, da je res bolan, ter zgubi s tem dober del svoje vere v samega sebe in v možnost uspešnosti svojega dela. Kako mora se le vplivati takšna demoralizacija na bolnika, ki se mu jemlje že vnaprej vsak up na ozdravljenje?

Da ne bo nesporazumljenja: naši dopisniki naj te vrstice dobro preudarijo ter naj jih razumejo, kakor so mišljene. Ko pišejo o gospodarskih razmerah, naj imajo pred očmi vedno pozitivne gospodarske cilje, t. j. gospodarsko pomoč z nasvetom, z znanjem, z opozarjanjem na nevarnosti in kazanjem pravih in najuspešnejših gospodarskih poti. Tarnanje kot tak pa je čisto negativno. To smo hoteli in morali reči in nič drugega.

ZA UPOKOJENE LJUDSKOŠOL-SKE UČITELJE ALI NJIH DRUŽINE.

Večkrat smo na tem mestu poročali, na kakšni točki stoji zadeva poviškov in prid starih upokojencev novih pokrajin ter objubil pravčasno obvestiti prizadete, kedaj, kam in kako naj vsak posameznik prosi za priznanje poviškov glasom določil člena 12. kr. odl. od 13. avgusta 1926, št. 1431.

Tu prinašamo obrazec tozadevne vloge, ki mora biti pisana na kolovannem papirju za dve liri: All'onorevole

R. Provveditorato agli Studi Trieste.

Domanda per aumento di pensione di..... (ime, priimek, očetovstvo)..... abitante. (natančen naslov)..... L'interessato(a) ponovno ime, priimek in očetovstvo, vdova po učitelju doda se: vedova, del defunto (ime, priimek, očetovstvo ranjega učitelja) munito (del decreto del I. r. Consiglio scolastico provinciale di nro. ako ima knjižico pa: «certificato d'iscrizione nro.....») con la presente istanza domanda l'applicazione degli aumenti di cui il R. D. 13 agosto 1926, nro 1431.

Inoltre dichiara di non godere di altra pensione a carico dello Stato, né di prestar opera retribuita da altro Ente.

Devotissimo (a).

Datum.

Vloga naj se pošlje na naslov priporočeno s povratnico.

iz urada Pol. dr. Edinost v Trstu

Žagar - Padriče: Prinesite odlok zakladnega ministrstva v stvari enkratne odprave, ki nam bo lajšala delo pri tukajšnji zakladnici.

Peter Gigoj - Stirling Wendel: Pismo z dne 20. 6. 1927, katero je uprava «Novic» radi kompetence predala Političnemu društvu «Edinost», nam je nejasno. Zakaj imenovana Marija F. v. d. B. ni prejela pokojnine že od marca meseca 1926? Ali ji je bila pokojnina ustavljena s kako motivacijo? Poslati nam morate nadalje natančnejših podatkov, kakor: njeno sedanje bivališče, številko pokojninske knjižice in na kateri pošti je dvigala nakazila.

A. & Fr. Pertot - Nabrežina: Naša intervencija je ostala brezuspešna, ker se akt še ni povrnil. Pustimo «dozoreti», pa se povrnemo na stvar v prvih dneh prihodnjega meseca.

Franc Grabor - Konkol: Vaša zadeva se je vzela ponovno v pre-

tres in oddala višji zdravniški komisiji, da ugotovi, ali Vam pritiče prispevek superinvalidnosti, glasom št. 2, črke G, tabele E, ustanovljen s kr. odlokom 27. 5. 1926, št. 923.

Franc Kaluža - Narin: Računski dvor še ni predal poročila za pokojnino finančnemu ministru, ker mora rešiti tisoče in tisoče takih zadev.

Na našo intervencijo bo zadeva predana glavni direkciji za vojne pokojnine že v prvih dneh julija. Ivon Kaučič - Dolenja vas: Z ministrskim odlokom št. 265705 od julija meseca 1924, Vam je bila odbita pokojnina radi Vaših ekonomskih prilik.

Zadeva se je vzela ponovno v pretes; rezultat Vam bo svoječasnno javljen neposredno.

Amalija Tomžič - Bač: Z ministrskim odlokom št. 49307 od 1. 9. 1926, Vam je bila priznana proviziorna pokojnina, dokler ne vpsoljete krstnih listov sirot in notornostni akt Vašega županstva o Vašem družinskem stanju.

Preskrbite in odpošljite čimprej gorimenovalne dokumente, tedaj se Vam bo priznala definitivna pokojnina in se bo ob enem tudi poskrbelo za izplačilo vseh zastankov.

Marija Pavič vd. Šavron - Gradnja: Vaša prošnja se nahaja v preiskavi. Manjkajo pa še predpisani dokumenti, kateri so bili že dne 16. t. m. dokumenti zopet zahtevali.

Josip Grabalič - Medulin: Z ministrskim odlokom št. 57024 z dne 5. februarja 1927, Vam je bila dovoljena vzdrževalna letnih 729.— lir počenši s 1. 9. 1926.

Zakladna delegacija v Pulj je bila že pooblašena izplačati tozadevni znesek. Ako se niste medtem prešli nakazila, obrnite se neposredno na zakladno delegacijo v Pulj.

Matej Mikolavčič - Karseta: Ne moremo izslediti Vaše prošnje. Ponovite jo, ter priložite vse potrebne dokumente.

Ludvik Marija vdova Gombal - Hrušica: Vaša zadeva se bliža končni rešitvi. Smo požurili pri likvidacijskem odboru.

Anton Majnik - Idrija: (na znanje idrijski org.) Z ministrskim odlokom št. 56761 z dne 19. februarja 1927, Vam je bila dovoljena vzdrževalnina v znesku letnih 729.— lir, začeti s 1. 7. 1923.

Videmska zakladna delegacija je bila že pooblašena izplačati tozadevni znesek. Ako niste medtem prešli nakazila, obrnite se neposredno v Videm.

Josipina vd. Poljšček - Dobrava: Knjižica je na tukajšnji zakladni delegaciji ter nosi številko 2033977, a imena se ne ujemajo. Pisali ste Ceuna in Poljšček, a knjižica je na ime Cevnja vd. Poljšček, katera pa je umrla že 25. 11. 1924. leta. Ako je to Vaša stvar, je treba, da postavni dediči prosijo za izplačitev nedvignjenih obrovov. Tajništvo.

Iz tržaškega življenja

Posledice nepredvidnosti

Ko se je 25-letna dninarica Angela Riccardi, stanujoča v zagati Scala št. 4, večer ob 13. uri vračala po opoldanskem odmoru v skladišče tobaka v hangarju št. 19, kjer je zaposlena, je našla pot zaprto, kajti na železniškem tiru pred skladiščem se je premikal dolg vlak. Ker se je vlak premikal zelo počasi, je Riccardi, da bi ne prišla pozno na delo, skočila v zavračevalno kolibo najbližjega voza, da bi skozi njo prišla na drugo stran vlaka. Toda v naglici je na drugi strani skočila z voza tako nerodno, da je padla v ozki prostor med vozom in bankino in tako prišla v nevarnost, da jo vozovi zmečkajo ob bankino. K sreči je strojevodja, ko je začel obupno vpitje ženske naglo ustavil vlak in s tem preprečil, da ne zgoda ni imela tragičnih posledic. Vendar pa je Riccardi zaradi števila telesnih poškodb na raznih delih telesa, zlasti na glavi in prsih. Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje, ki je podal nesrečni mladenki prvo pomoč ter jo dal nato prepeljati v mestno bolnišnico, kjer bo ozdravila — če ne nastopi kakor komplikacije — v približno 15 dneh.

Neprijetna kopel pijača.

45-letni težak Andrej Morini, stanujoč v ljudskem prenočišču v ulici Pondares, se je večer popoldne, ko je končal svoje naporno delo v prosti luk, ustavil v neki gostilni v ulici Crosada, da bi si nekoliko »privezal dušo«. Privlačil si je polič rujne istrske kapljice, potem še enega, dva, tri — skratka, ko se je okoli 20. ure odpravil z gostilne, ga je imel toliko pod klobočkom, da ni bil več v stanu ukazovati lastnim nogam. Brez da bi sam vedel kako, se je mož kmalu potem znašel na pomolu Bersaglieri, kjer je začel kolovratiti ob bregu; pa je za malo časa, kajti neradoma je izgubil zadnjo trohico ravnotežja ter štrbunknil v vodo. To so k sreči opazili nekateri pomorščaki, ki so brez obotavljanja skočili v neki čoln ter se pravočasno rešili nesrečnega prijatelja vinske kapljice iz neprijetnega položaja. Mož je bil prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so ga prizdrili, dokler ne preboli dvojnega čmačka. Hujšega menda ne bo.

TELESNA VZGOJA SPORT

Današnje tekme za kupo «NAŠ GLAS» (Uradno)

Igrišče Adrije ob 15.30 Sv. Ivan Prosveta ob 17.30 Concordia - Zora. Tekma Obzor-Tommaseo radi nepredvidenih tehničnih zaprek odpade. Vrši se pa na istem igrišču in ob isti uri tekma Obzor-Primorje. T. V. N.

Igrišče v Rocolu KUPA «NAŠ GLAS» ob 17.30 Tommaseo-Obzor

Danes se torej začne tekmovalstvo za kupo «Naš Glas». Cete se odpočile po trudopolnih prvenstvenih tekmah in tudi izpolnile toliko v trenajz koliko v moštvo.

Tommaseo je v zadnjem času izborna napredoval, izpolnil je četo s prav dobrimi močmi, tako da bo danes gotovo več ali manj strahoval četo Obzora.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

IZ DELOVANJA TRGOVSKE OBRTNE ZPOBNIČE Cesta Videm-Gorica

V sporazumu z raznimi drugimi oblastmi se je trgovska zbornica obrnila na vlado, da bi se vključila med državne ceste prve kategorije cesta Videm-Gorica, ki se ima šele zgraditi. Tako bi se dosegla važna zveza med raznimi važnimi državnimi cestami.

Cesta skozi Ajdovščino

Ponovno je zainteresirala trgovska zbornica pristojne oblasti, da bi se cesta, ki pelje skozi Ajdovščino, popravila, kajti ta cesta ima veliko važnost posebno zato, ker pelje iz Gorice preko Ajdovščine do jugoslovenske meje.

Svilodni trg

Na goriškem svilodnem trgu so v soboto 25. t. m. cene nekoliko popustile v primeri z onimi v petek, ki so bile dosedaj še najbolj ugodne. Blaga je bilo izredno dosti na trgu. Začetna cena 14.50 se je proti koncu dvignila na 15.—.

V Vrtojbi, Petovljah in Mirnu so bile v petek 24. t. m. cene nekoliko nižje od goriškega trga.

Svilodna kampanja gre proti koncu in se ne predvideva nikak porast cen.

To kristjansko učilo

Izšel je v tisku Katoliške tiskarne v Gorici rezijanski katekizem, sestavljen po kaplanu Jozefu Kramaru v Osojanah z naslovom «To kristjansko učilo». V uvodnem posvetilu papežu Piju XI. je rečeno, da se sledi pozivu papeževem, ki »je ukazoval da si se ma dilet Kristu učilo vsakemu človeku tu njega aziku«. Učilo je sicer namenjeno Režijanom, tej najzadnejši veji Slovanov, toda ga bo tudi marsikaj naš izobraženec z zanimanjem prebiral.

Odprte lekarne v Gorici

Danes v nedeljo dne 26. junija bodo odprte v Gorici sledeče lekarne: ves dan z nočno službo ves prihodnji teden lekarna Liberi, Corso Vittorio Emanuele III. št. 39; do ene ure pa lekarna Pontoni, via Rastello št. 26. in Contin, Corso Verdi št. 17.

Iz izvora deložnega fašistovskega tajnika inž. Franca Caccese «O obmejni šolj».

Posnemamo v prevodu iz krajevne laškega časopisa «Voce di Gorizia» in pa «Piccolo» zanimivejša mesta o konferenci inž. Caccese-ja, ki jo je držal v laški čitalnici v Gorici:

Gentilejeva reforma je mnogo vplivala na tujerodno šolo in je doprinesla obilo blagodejnih uspehov. Govornik govori dalje o težkih razmerah, v katerih se nahajajo male ljudske šole v tujerodnem ozemlju, in navaja nekoliko najzanimivejših podatkov o protifašist-jaskem duhu slovenskih učiteljev.

Obnavna nadalje zadevo duhovnikov in učiteljev, kateri so kot biše orodje avstrijske vlade pridigali med tujerodnim ljudstvom sovraštvo in pa odpor proti italijanski vladi. Navaja nadalje inž. epizode neoprtnosti in nasprotovanja tujerodnih učiteljev, ki niso trpeli nastavljanje italijanskih fašistovskih učiteljev. Po fašistovski revoluciji so se razmere spremenile, toda ne dovolj radikalno, kot se je upalo, tako da je splošno lice šole ostalo neizpremenjeno. Vpeljal se je sicer italijanski jezik kot učni jezik, toda ta odredba ni doprinesla zaželenih uspehov, ker se ni vzporedno s tem poskrbelo za nadomestitev tujerodnih protifašist-janskih učiteljev z učitelji in fašisti. Treba je izčistiti šolo vseh antifašist-janskih učiteljev.

Poudarja tudi govornik razdraino delo framasonstva, ki pronica povsod in okužuje šole cele Italije. Tudi drugorodne šole se na

Obzor pa se mora prav dobro pripraviti, če hoče odnesti z igriščem prvo zmago za kupo «Naš Glas». Če pa ni pripravljen in ne pozna ojačene čete Tommasea, bo z gotovostjo podlegel.

Komu zmaga? Uganka bo rešene danes na igrišču v Rocolu.

Pred to tekmo nastopijo rezerva Sparta-Prosveta za targo S. U

Iz tržaške pokrajine

IZ SEZANE

Na trgu v Sezani dne 22. t. m. je bilo na prodaj 568 glav živine in sicer: 286 volov, krav in telet, 217 prašičkov in 65 konj.

Cene goveji živini od lir 300—340 q. žive teže, teleta L 450—500 mrtve teže. Konji boljše pasme do 4000 lir glava. Prašički 5—9 tedenski od 100—120 lir prašič.

Kupčija z volji in prašički prav dobra, manje s konji in kravami. Prihodnji tržni dan — takomenovan semenj zelja z Nanosa, se bo vršil dne 12. julija t. l.

svojo veliko škodo niso rešile pred tem okuženjem.

Nadaljuje nadalje o poučevanju veronauka ter pravi, da je vera v tukajšnjih krajih globoko vsidrana v ljudstvu in združuje obe plemen v edinstvenem čustvu. Vera mora služiti za ono intimno razumevanje, katero mora zavzeti vsak asimilacijski proces. Pokazuje na nevarnosti, ki jih vsebuje sedanj način poučevanja. Opozarja oblasti na te nepravilike, da podvzamejo potrebne odredbe.

Občni zbor invalidskega združenja

V sedežu invalidskega združenja se je vršil letni občni zbor invalidov pod predsedstvom stolnika Gvida Slataperja. Občni zbor je potekel mirno z odobritvijo do sedanjega delovanja. Odposlane se bile razne brzojavke na visoki osebnosti v vladi.

Sklepi upravnega odbora goriške pokrajine iz seje dne 23. jun. 1927.

A) Zadeve, ki so se odobrile: Kobjeglava, Štanjel, Vciče, Erzel, št. 14 nad Vipavo, Leg pod Mangartom, Grezčova, Gobje, Kanual, Ponikve, Sedlo in Sp. Idrija: Pristop k ustanavljanju konzorcija goriškega kmetijskega urada;

Brestovica: Izbris vknjižbe raz. parc. št. 42/10 d. o. Brestovica;

Idrijski: Davek na pse;

Kobarna: Obrtni davek za leto 1927;

Brestovica: Vzpostavitev s pomočjo vojne odškodnine;

Rihemberg: Prestopki pri občinskih predpisih in sprava;

Škrbina: Davek na pse;

Pokrajinska uprava: Najemnina nepremičnine, ležeče v ulici Ponte Isonzo št. 1 (bivša vojaška bolnišnica vrh Placete);

Budanje: Davek na pse;

Črniče: Povišek davka na obrt in pristojbine na patente;

Dražanca: Povišek prispevka za ustanavljanje konzorcij goriškega kmetijskega urada;

Šempas: Davek na oddajo občinskega zemljišča;

Biljana: Prodaja občinske zemljišča;

Gojače: Družinski davek;

Ankovo: Dogovor z družbo «Cementi Isonzo»;

Šempas: Davek na vozila in služinčad;

Tolmin: Ustanovitev mesečnega sejma;

Livče: Prispevek za novo cerkev;

Šempas: Davek na napise;

Tominica: Mesečni prispevek dohodnemu združenju kot podpora delanezmogućemu Trampužu Josipu;

Ljubuške: Prispevek državnemu patronatu;

Gorica: Nabava neprimičnin od ki Resberg in drug.

B) Zadeve, v katerih se je izrazilo ugodno mnenje:

Gorica: Nabava neprimičnin od Cernovic Ane in Marvina;

C) Zadeve, ki so se odložile:

Idrija: Konzorcij jetniških paznikov. Povišek plače pazniku;

D) Zadeve, ki so se odbile:

Avče: Rekurz Kolenca Ivana proti družinskemu davku;

Godovci: Mlekarska zadruga. Oprostitev plačila kavicje po kr. odl. št. 16. 12. 1926, št. 2174.

E) Razno:

Podgora: Prošnja Leonardo Ane in Fiegel Kristine za oprostitev plačila kavicje po kr. odl. št. 16. 12. 1926, št. 2174, se sprejme.

VOLČJADRAGA

Danes v nedeljo ob 1. uri bodo pripeljali v domačo rodno vas Arčona Mirka, ki se je ponorečil smrtno na delu v Trzinu. Svojem zvestemu članu prireja domače prosvetno društvo svečan pogreb. Naj mu bo lahka domača zemljica!

Rok za plačilo obrtnih taks

Trgovsko združenje javnih obratov nam sporoča, da poteka rok za plačilo taks v svrhu izdajanja in obnovitve obrtnic za močne alkoholne pijače 30. junija t. l. Kdor v tem roku ne plača teh taks, bo podvržen dvojni kazenski taksi ali pa mora vrniti obrtnico.

DNEVNE VESTI

Dvakrat zaplenjeni

Cetrinkovo in večerajšnji številko «Edinosti» je udalil ukrep zaplenbe.

Evo razloge, s katerimi utemeljuje cenzurno oblastvo svoja tozadevna ukrepa:

1) Cetrinkova «Edinost»: «Ker vsebuje dopis iz Višnjeveka v rubriki «Vesti z Goriškega» stavke, ki lahko vznemirijo duhove z nevarnostjo za javni red».

2) Večerajšnja «Edinost»: «Ker dopis iz Renč radi kritizirajočega namigavanja glede rabe italijanskega jezika in po duhu, v katerem je sestavljen, vsebuje elemente, ki lahko vznemirijo duhove z nevarnostjo za javni red».

Renški zidarji v Švici

Iz Gerlsvila v Švici nam pišejo: Kakor je čitateljem «Edinosti» že znano, živi tu večje število renških zidarjev, kateri so zaposleni, kot sezonski delavci pri raznih podjetjih. Večina nas je pri podjetju «Fietz & Lentholt A. G.» s sedežem v Curihu (Zürich). Lahko trdim, da nas je tu Renčanov več kot vseh ostalih Slovencev skupaj. Da smo tu, gre vsa hvala našemu domačinu, zid. mojstru g. Francu Mozečiču. Le-ta je prišel sem s prvo povojno skupino leta 1923. Ta skupina se je do danes povečala na okoli 150 moških, od katerih je nekaj Biljencev. Podjetja nas imajo baje rada, kakor je trdil zimski dopisnik «Edinosti». Priznavam, toda ne smorda, ker smo Slovenci ali Renčani; zajec tiči v drugem grmu, oplašiti ga pa za enkrat ne maram... Mimogrede le omenim, da moja mati o Veliki noči rajši zakolje petelina, kot kokoš, to pa ne radi kakovosti mesa, pač pa, ker ta poslednja — nese.

Tukaj se da živeti. Lüksusa si pa delavec ne more privoščiti, kakor nikjer drugje ne. Dela se 9 ur dnevno, ob sobotah samo dopoldne. Pri siljenem delu tudi nadure. Srednja plača je Frs. 1.70 na uro (v Curihu, drugod manj). Kdor zna bolj varčevati, ta več prihrani; kdor zna pa celo stradati, ta prinese koncem leta domov težke tisočake, ko izmenja v lire seveda. Letos smo glede valute v drugačnem položaju; medtem ko smo lani računali × 5, je letos treba kmalu × 3. Večina živi življenje enolično — iz stanovanja na delo, iz dela na stanovanje. Lahko si mislite, kako se človek počuti v tujini, daleč od svojcev in družine; dve tretjini svojega življenja biti — sam. Takša je usoda renškega zidarja!

ST. PETER PRI GORICI
Gradba tramvaja

Naša goreča želja se je končno začela izpolnjevati in ne bo dolgo, ko bomo zvezani z mestom Gorico ne samo z znanim odlokom, ki nas je priključil mestu, ampak tudi z električnim tramvajem. Tračnice so se že postavile od lipe pri Cernicu na trgu do nekdanje norišnice na bivši mestni periferiji. Delo se izvršuje sedaj proti Kapucinom na šempeterski cesti.

VUGRAJSKO

Naše šolsko poslopje je precej obširno in ako ga od zunaj ogledujemo, se čudiš njega prostranosti. In vendar so se pa zadnje čase doznale iz gotovih virov govornice, da namerava občina sezidati novo šolsko poslopje. Čemu pa bodo služili dosedanjí prostrani šolski prostori, ki so pripravljeni samo za šolske sobe? Predvsem bi bilo dobro, da se potestati posvetuje poprej s predurnimi domačimi močmi, predno misli skleniti tako važen sklep.

VEDRIJAN

Prosvetno društvo Hrast priredi dne 26. t. m. svojo prvo veselico. Vzpostav obsega zanimive točke. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

KANAL

Zadnja pot Petra Bajta.

V petek dne 24. t. m. smo spremlili k večernemu počitku g. Petra Bajta, uradnika fin. intendance.

Vse življenje pokojnika je izkazovalo globoko vernost do cerkve, za svoje je imel pravo očetovsko srce in do svojega bližnjega ga je bila sama dobrota. Iz njegovih ust ni bilo slišati kletvine in sovraštva ni poznalo njegovo srce. Vsa milina in plemenitost, ki ga je dila v življenju, se je pokazala tudi ob njegovi zadnji uri, ko je priporočil dušo Mariji Pomočnici. Na njegove oblike je poigral še lahek smehljaj, kot odsev zemeljskega življenja, ki se v vesoljnosti le nadaljuje.

Pokojni je služboval dolgo vrsto let pri davkarji v Kanalu. Ko je prišel iz begunstva, je nastopil službo v Kobaridu ter bil slednjič premeščen v Videm. Zadnje čase si je prav srčno želel priti k svojem v rojstno občino Kanal. Dobil je dopust, da se odpotuje, a s tega dopusta se ni več vrnil. Pred tednom dni je bil še v Kobaridu, kjer je obiskal znanca in prijatelja. Ko se je vrnil v Kanal, je težil, da ga bolijo noge in tudi srce, ki je bilo že prej precej šibko, mu je začelo resno nagajati. Na sv. Rešnje telo je še pel pri prvi maši, kajti bil je navdušen pevec, in če je bil mogoč, je pomagal posebno pri cerkvenem petju. A za nekaj dni se mu je bolezen poslabšala, legel je in zaspal za vedno.

Njegov pogreb je pokazal, kako priljubljen je bil pri vseh. Vsakdo, kdor je bil mogoč je prišel, da izkaže zadnjo čast dobremu možu. Spreved je vodil g. dekan ob asistenci dveh g. duhovnikov. Več vencev in krasni šopki cvetja so bili položeni na ta prezgodnji grob. Domači pevci so se poslovlili od dragega jim tovariša z lepimi, srce pretresujočimi žalostinkami. Ob odprtem grobu se je spomnil pokojnika g. Vladimir Kriznič. Postal je bivšemu druženemu blagajniku in tajniku kanalske Citalnice naš zadnji pozdrav.

In sedaj počiva, dragi nam tovariš Peter, ob naši Sobi; v domači grudi, ki si jo toliko ljubil. Košate lipe pri Sv. Ani naj Ti senčijo grob; snivaj v miru, ti naš prijatelj, ti naš vzor — mož in dobronik.

Težko prizadeti pokojnikovi gospe in gosposki hčerki naše iskreno sožalje ob tej težki, nenadomestljivi izgubi.

IZ VOLČANSKE OBČINE
V spomin tovaršiču — članu „Pr. krožka“

Kar delaš zase, ko s tabo izgine Kar delaš za narod, ostane vselej. S. Gregorčič.

Kdo ni poznal brhke mladenke, 20-letne Marije Uršičeve (Kuretove) iz Kozaršč? Mirno, požrtvovalno in zelo nadarjeno dekle. Kdor

jo je spoznal, jo je moral spoštovati. Njena beseda je bila prijazna; in v njenem vedenju je bilo poznati le mehkočutnost in odločnost, in iz njenega ljudskega pogleda je bilo brati oženo globokočutnost. Pač slika njene duše. Bila je neumorna in požrtvovalna delavka, bodisi doma, bodisi kjerkoli. A njene telesne moči niso zmogle tolikih naporov, lotila se jo je neizprosna sušica, kateri je podlegla. Njeno dolgoletno bolehanje je ni zadrževalo niti zadnje dneve življenja in še par dni pred smrtjo je bila še med svojimi tovarišicami v društveni sobi. Njena vztrajnost in ljubezen do svojih, v krogu družine, je bila nadčloveška. Dobro se je zavedala svoje bližnje usode, a v svoji plemenitosti je prenašala bolečine, navidezno vesela do zadnjega, da s tem ni mučila svojcev.

Lahka Ti bodi naša zemlja! Ostalim pa naše iskreno sožalje.

IDRIJA

Praznik sv. Ahaca.

Cepprav nima ta svetnik nobene cerkve v mestu, je vendarle glavni naš patron. Bo že štiristo let, odkar se praznuje njegov dan z vso slovesnostjo. Saj je pač vsakemu izmed cenjenih bralcev znano, da so na dan sv. Ahaca našli prvo rudo in da so se oni dan zaobljubili tedanjim Idrijčani, da bodo praznovali vsako leto spomin na to najdbo s slovesno sv. mašo, procesijo in posvetno zabavo. Medtem torej, ko imajo drugje le dve procesiji v vsem letu, imamo pri nas že tretjo, ki je morda slovesnejša od ostalih dveh. Včasih je bilo med rudarji več pobožnosti kot danes, pa so tedaj šli vsi ljudje k obhodu. Danes pa je že skoraj več gledalcev po udeležnikih, čeprav je glavna misel te pobožnosti molitev, da bi Bog dajal še dolgo za službo v jami delajočim, da bi preprečil vsako nesrečo tako v rovi kot zunaj teh. Glavno za nas je, da se procesija z vsem ostalim ponavlja leto za letom kot spomin in spomin. Ze večkrat se je tudi pisalo, da ta dan prihaja v Idrijo mnogo tujcev. In bilo je to res prejšnje čase, ko smo bili še Kranjci in so se Ljubljanci in drugi zanimali za nas kot svoje sodeželane. Med našimi pa to ni posebno znano še in zato smo že skoro vsa leta po vojni sami. Tedaj se je zdelo, da si ljudje žele oddiha in potrdila miru in videli smo pri procesiji premnogo lepot, ki so se danes opustile. Eno teh je bila naveda, da se je obhoda udeležilo mnogo žensk v narodnih nošah. Vse pevke so nosile narodne noše. Koliko lepota je bilo v teh naših oblačilih! Zakaj se ne obnovi ta tudi 400 let stari običaj? Saj je vendar znano, da nihče ne misli odpravljati onih starih, tradicionalnih navad, ki so zrastle z ljudmi in z njimi žive.

Letos se je praznoval sv. Ahac tako: v torek zvečer je godba Delavskega godbenega društva napravila obhod po mestu. Potem je svirala na trgu. Zjutraj ob petih je bila budnica. Godba je odkorakala izpred gradu in obšla vse rove, po vseh predmestjih, naznanjajoč veseli dan. Potem je dopoldne bila procesija. Na štirih krajih so bili postavljeni altarji, kjer je duhovščina blagoslavljala rove. Procesije so se udeležile vse oblasti, veliko število duhovnikov in ljudi. Pred nehom je šla dolga vrsta v belo oblečenih otročičev, ki so pred vsakim oltarjem trosili rož na pot Gospodu. Procesije se je udeležil tudi oddelek mestnih gasilcev z zastavo.

Popoldne nato je bila pa vesela in na običajnem prostoru na zemlji „Pod kostanj“. Čisti njen dobiček je bil namenjen Dobrodelnemu združenju za mestne reveže. Veselice se je udeležilo veliko mlade in starega sveta in dobrodelno združenje je gotovo odneslo dober gmočen uspeh.

Zabavo je zvečer motil dež, pa ne dolgo. Odpodil je nekaj ljudi, drugi pa so kar tam počakali in se potem znova poselili. O polnoči se je vse mirno zaključilo in razšlo. Tako je Idrija zopet enkrat praznovala spomin onega dne, ki jo je pravzaprav ustvaril.

Naročajte „Edinost“

BORZNA POROČILA

Trst, 25. junija 1927.

Amsterdam 686.50-696.50, Belgija 237.50-242.50, Francija 67.37-67.87, London 83.67-83.97, New-York 17.19-17.29, Španija 285-295, Švica 331-335, Atene 23.15-23.65, Berlin 404-414, Bukarešt 10.95-10.55, Praga 50.90-51.40, Ogrska 295-305, Dunaj 238.25-248.25, Zagreb 30.12-30.62, Uradna cena zlata (23.6) 1337.71; vojnoškodninske obveznice 61.50.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Iz Vipavskega: Z. K. in T. J.: Prejeli smo že več poročil o zadevi navedeni v vaških dopisih. Dekler se pa zadeva potom preiskovanja ne razčisti, ne smemo poročati. Potrpljenje, pa kasneje podrobneje.

KAJ SI KORISTIŠ

ako kupiš ceno testenine? Napolnijo samo želodec, izdajo pa le malo. Testenine PEKATESE so zelo redilne, in ker se zelo nakuhajo jih potrebuješ manj od drugih. Zanesljivo prave so le v 1/2 kg originalnih zavojih. (785)

POSLANO

Podpisani si usoja naznaniti svojim cenjenim gostom, da je premestila svojo gostino v Črnenmvrhu nad Idrijo iz dosedanje hiše števil. 28 v lastno hišo št. 19, na novo opremljeno. Poleg okusnih jedil, toči izborna in pristna vina. Za obilno udeležbo se priporoča. (784) Lampe Metka.

*) Za članke pod tem naslovom odlikna uredništvo vsako odgovornost.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 837

KARAO De Jong's holandski, zaslužni prednost radi njegove pristnosti in izborne kakovosti. 830

KUAS L. 5. Societä Ligure - Lombarda Piazza Scorsola 3, Trst. — Izdelek, ki se ne boji konkurence. T. Vito al Tagliamento. 836

VDOVEC, srednjih let, z dobro pozicijo, želi znanja v svrhu takojšnježenitve s pridno gospodinjico, vajeno mesta okoli 35 let staro. Samo resne ponudbe pod „Sreča“ na tržaško upravnistvo „Edinosti“. 849

SOBO, kuhinjo oddam družini brez otrok. Trgovina zelenjave, Via Media 7. 850

MAJHNO zemljišče, s hišo s 14 prostori, blizu morja v Valle d'Oltre, se prodaja po ugodni ceni. Pojasnila Hladis, Madonina 10. 852

AKO imate za popraviti ure in zlate predmete obrnite se do Frana „Kerber“, Idrija, ki izvršuje popravila v lastni delavnici po niskih cenah in z jamstvom. Izbera pravih švicarskih ur, zlatih in srebrnih predmetov. Kupuje staro zlato in srebro. 853

PRODA SE radi selitve lepa kmetija, obstoječa iz hiše, hleva za 10 glav živine in polje. Sadni vrt, travniki, polje in pašnik v neposredni bližini hiše, skupaj 30 orlov gozda. Posvetilo je oddaljeno pol ure od postaje in deset minut od državne ceste. Hiša je pripravna za vsako obrt, posebno ker ni v vasi trgovine ne gostilne. Pojasnila daje Milan Znidaršič — Matejnava, Prestranek 842

POZOR SLOVENSKE KROJČICE IN ŠIVILJE V JULIJSKI KRAJINI! Specijalen krojni tečaj za Slovence iz Julijske Krajine za časa velesoja, pod vodstvom F. Potočnika, člana internacionalne anglo-francoske krojne akademije, odlikovan na krojni razstavi v Rimu z zlato medaljo in naslovom krojačice profesorja, se prične 4. julija t. l. Učencem, ki ne morejo priti na tečaj, pouk po pošti s slovenskimi učnimi zvezki. Absolventom krojnic tečajev se preskrbi mesto v Jugoslaviji. Informacije: Zasebni krojni tečaj Ljubljane Stari trg 19. 841

HISA v vrtem se prodaja radi odpotovanja. Via Udine 5 Markočič. 854

PRODAJALNA sadja in zelenjave, dobro vpepljana, v sredini mesta, se prodaja radi odpotovanja. Via Boccaccio št. 6. Trst. 856

ŠTEDILNIKA, dva, proda Čergolj, Barokovje, Via Cereto 48, prodajalca. 857

TRGOVSKI pomočnik, boljša starejša moč, išče mesta v trgovini z jestvinami, gre tudi kot vodja trgovine, najraje na deželo. Naslov pri upravnistvu. 843

STAVENI galanterijski in vodovodni delavec oz. mojster išče službe pri klepar-skem mojstru. Viktor Benedejčič, Tolmina 11. 844

OBEDNE in poročne sobe, masivne se prodajo po najnižjih cenah. Scalinata 10 (Pojsnila v stanovanju). 845

KUPIM motorno kolo novejšie znamke, druge roke. Naslov pri goriskem upravnistvu. 845

BAR - buffet, vinotoč, sladolednica (v dobri poziciji) prodam ali zamenjam s posestvom. Piazza Garibaldi 11, Zganjar-na. 846

TEHNIČNI asistent išče službe pri stavbenem podjetju v mestu ali na deželi. Birsra F. Via Antenorci 35. 847

HISA s 700 m zemlje je na prodaj monte di Servola 758 848

STENICE, kuhinjske ščurke, molje, muhe uničujemo na stanovanjih. Čiščenje postelj i. t. d. Največje jamstvo. Zavod za razkuževanje. Trst, Domenico Rossetti št. 2. 855

MOTOCIKLISTI V novoodprti prodajni Cremenacoli, Via S. Lazzaro (za cerkvijo sv. Antonia) dobijo vse potrebščine. Motocikli Guzzi, Bianchi, Gilera, Harley-Davidson in Harlette (motor Puch). 842

ANTON PEČAR, tovarna glasovirjev, Trst via Scussa 8, prodaja, popravlja, uglašuje in menjuje glasovirje, harmonije in orglje. 761

POZOR! Velika zaloga mrtvaških potrebščin. 20% ceneje kot povsod drugod. Josip Salsida, Dornberg. 793

PAZITE! Najboljše, najlepše, najcenejše obuvale dobite pri Rebcu - Trst - Carducci 36. 818

KOLESA Stucchi, Legnano, Wolsit, Rapid. Specijalizirani kolesi za ženske in otroke. Ciklomotorji Mafalda, D. K. W. Mafalda, Standart. Motocikli B. S. A. Delavnica za poplave. Trdka Lantschner, Trst, Via Roma, blizu glavne pošte. 543

VII LJUBLJANSKI VELESOJEM. Obiščite ga od 2. do 11. julija 1927. 30% popust na italijanskih in 50% na jugoslovanskih železnih. Jugoslovanski vizum L. 10. — Te olajšave so deležni oni, ki kupijo izkaznice po L. 12. — pri sejmekomisariu: Agenzia Celovino, Trst, Viale XX settembre 65, Banco Steindler, Trst, Via Gallina 2, Banco Bolaffio, Trst, Via Dante 6. Na željo preskrbi sejmekomisar vsem zainteresiranim, ki stanujejo izven Trsta jugoslovensko dovoljenje. Interesenti naj dološijo potni list in L. 12. — za izkaznico, L. 10. — za vizum in L. 5. — za poštne stroške. 767

OPEKA in drug material se prodajajo pri rušenju vojašnice „Oberdars“. Razprodajne cene Smerarar. 811

HISA v Sosljanu se da v najem. Pojasnila daje Avgust Caharija, Nabrežina št. 229 834

DELOVODJA ki popolnoma obvlada strojno in je več tudi v električni stroki, z odličnimi izpričevili in z znanjem slovenskega, italijanskega, nemškega in srbohrvatga jezika v govoru išče primerno mesto — tudi na deželi. Cenjene ponudbe na list „Edinosti“ pod „Vestani“. 835

INTELEKTUALNA ŽENSKA iz boljše rodbine s popolnim znanjem slovenskega in nemškega jezika, trgovske mehanike, dobra gospodinja, se sprejme tako v lepem kraju Slovenije. Reflektira se samo na trajno, energično in vestnansko zanesljivo osebo, ki bi bila zmožna pomagati sama voditi trgovino in gospodinjstvo. Ponudbam naj se prilože slike pod „Inteligentna“ na tržaško upravnistvo „Edinosti“. 839

BABICA avtorizirana sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29. 731

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Bice Hladis, Via Madonina 10/II. 851

BABICA, avtorizirana, diplomirana, sprejema noseče, Adele Emerschitz-Sbaizer, Farneto 10 (podlišana Gimnastika), lastna vila, tel. 20.64. 727

ISTITUTO DI BELLEZZA

Trst, Via S. Lazzaro št. 20 (vokal Via Torre bianca)

NINA vd. PIRH

Barvanje las s Henné, Ondulacija Marschell in na vodo, manicure, higijenična pranja. Striženje in česanje vsake vrste. Govori se slovensko. Dišave. (763) Dišave.

Staro zlato, srebro, platin, odpadke dragocenih kovin v vsaki obliki in meri, denar izven prometa. itd. se kupujejo po najvišjih cenah. Zaloga zobozdravniških potrebščin. Prodaja dragocenih kovin za zobozdravnike. 761

Trst, Via G. Galatini št. 11.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega ljubega soproga, očeta, brata, strica, vsaka

Ivana Kristančič-a

trg., gost. in posest.

nam je od vseh strani došlo polno ljubeznivih dokazov prisrčnega sočutja. Tem potom izrekamo najsrčnejšo zahvalo pred vsem č. g. vikarju v Gradnem Ivanu Podobniku za dušno tolažbo ves čas bolezni, č. duhovščini, nadalje g. poteštatu Francu Obljubku za gniljiv nagrobni govor in njegovi družini kakor tudi družini g. Sirkia Antona št. 25 za izkazano naklonjenost, nadalje domačemu učitelstvu, dom. pevskemu zboru za v srce segajoče petje, g. brigadirju v Kojščem, darovalcem vencev in cvetja, sosedom, sploh vsem, ki so prihiti v tako obilnem številu kljub neugodnemu vremenu od blizu in daleč, da sprejemo pokojnika na njegovi zadnji poti ter nam stali ob tej bridki grozni uri ob strani in nam na katerikoli način kar jim pripomogli. Naj vsem Bog stotero povrne! Pokojnika priporočamo v molitev. VIŠNJEVIK, dne 25. junija 1927. Zahvalni ostali.

JAJCA ZA VALJENJE

pristnih, importiranih, velikih, rumenih angleskih

KOKOŠI ORPINGTON

prodaja po L. 3-50 komad

F. INOCENTE - Postojna 224

Kokoši so kupljene na razstavi v Londonu in stane vsaka L. 230.— (763)

Pošiljajo se tudi po poštnem povzetju.

Prodajalno z usnjem

In čevljariskimi potrebščinami

P. Rehar

Trst, Via Scalinata 3 786

ZAVOD DOTT. BONCINA-FINETTI, Trst, Via F. Filzi 23, Tel. 48-03 Int.

„ŠJATIKA“ (Trganja v kolku)

Ozdravljenje zajamčeno v treh dneh

Trganja v laktih, ledjih in bokih. - Konsultacije: 10-12 in 15-17

VODA DELL'ALABARDA

Izberno sredstvo proti izpadanju lasi. Priporočljivo proti prhljaju in za ojačanje korenin.

GLYKOL

Energično zdravilo proti glavobolu, šibkosti, malokrvnosti in onemoglosti.

LEKARNA CASTELLANOVICH

TRST Via del Giuffani 42 TRST

SUCC. ANTONIO CICLITIRA LESNA TRGOVINA

UVOZ IN IZVOZ

SKLADIŠČE LESA POD ŠKEDNJEM — TRST

753

Boj proti draginji

TURKKA GIUSEPPE STRUCHEL Succ.

Via Mazzini 36 TRST Via S. Caterina 7

nadaljuje

IZREDNO PRODAJO

vsega blaga s popusti

od 25% do 40%

Svilene, volnene, bombaževine, perilo na meter in izdelano, trliž, odeje, zavese, pletenine, nogavice, kopalne obleke, brisače, robci, ovratnice, naramnice, podveze, pasi, traki, čipke, pajčolani in cvetlice za birmo, šerpe svilene in crpe, drobnarije v veliki izbiri.

NB. Blago je prvovrstno in v zajamčenih barvah.

Stalne cene — Novi dohodi vseh novosti — Stalne cene

PODLISTEK

FRANCE BEVK:

(19)

Jakec in njegova ljubezen

Micka ni vedela, kaj naj reče. Zbrala je besede, kar jih je mogla premisliti v prvem hipu začudenja.

«Nikogar nimam,» je dejala. «Ponujam se pa tudi nikomur ne. Dokler bom mogla, bom služila in potem...»

Govor je ugasnil; bridkost, ki se je zila vanj, ga je zadušila. Ivanček je bil v zadregi. Razčistiti je ni maral. Vendar je izrekel misel, ki jo je imel na jeziku, do konca.

«Z Jakcem si imela pomenek.»

«Jaz?» se je začudila, pol iskrenosti je bilo v glasu. «Saj veš, koliko... Toliko kot ste se vsi norčevali iz njega.»

«Ne misliš nanj?»

«Do danes ne,» je dejala Micka previdno. «Lahko mi verjameš!»

«Kaj to pomeni: do danes ne?»

«To,» je dejala Micka, «da se zarečenega kruha več poje nego zapečenega. In zarečenega kruha bi ne marala jesti.»

Ivanček je bil zadovoljen. Z ljubeznijo je gledal v Micko, ki je bila užaljena, ne jezna. Vedel je, da jo mora zdaj pustiti in bo drugič govoril z njo.

V Ivančku je ostala mržnja na Jakca. Ni mu bil več gol predmet za norčevanje, sovražil ga je. Kakor da s svojim večnim smehom na obrazu ogrožala njegovo srečo, kakor da mu s svojo novo hišico podira življenje.

Kadarkoli je od tega dne mislil na Micko, je vstal pred njim Jakec s svojo neizgovorneno hišico. Kadar ga je nanesla pot v gostilno ali v Rečino, je izbral poleg drugih pripravnih poti tisto, ki je peljala mimo Jakčeve hiše.

Videl je, kako je hiša nastajala od dne do dne in se izpopolnjevala. Nova slamnata streha se je obesila na late. Nastal je strop in pod. Na izbo je vodila lestva, šipe so bile v oknih. Na okencu v kamri so bili železni križi.

Ko je Ivanček to videl, se je nasmejal. «Boji se za lepo ženo,» je dejal sam pri sebi.

Tudi paž je bil že pribit. Od znotraj so bile stene ometane in pobeljene; le od zunaj so bile

zidovi goli; manjkale so klopi in pohištvo, gnezdo je bilo prazno.

To je navdalo Ivančka s skodoželjnim smehom. Izvedel je, da je Jakec izčrpal ves denar in da mu brat noče nič več dati ne pomagati. Pomlad je prišla mejtem, še za lastno hrano je moral delati, da se je preživel. Kadar je zaslužil za par žaganic, se je ob deževnem vremenu zaprl v svojo hišico, živel ob žganju in kruhu in mizaril.

Ivanček si je priznal, da je hišica majhna, a je nova in se je oko obesilo na njo in jo je poželelo. Priznal si je, da je njegova hiša stara, ima razpoko od tal do podstrešja in so okna majhna, sobe nizke, vlažne in temne...

Nekoč je bila Micka pri njih. Tedaj je ob pogledu na zidovje neveselno namrdnila usta.

Zdajci je spoznal to. Šele za hip ga je zabolelo. In kakor da je Jakec kriv tega, je zavrela kri v njem.

V tem razpoloženju je šel Ivanček nekega dne mimo Jakčeve hiše. Pri odprtem oknu je stal Jakec in delal. Nad hišo so že zelenele bukke, ptiči so peli v njih. Jakec pa se je smejal pred se.

Ivanček je postal. Udarilo ga je, kakor da se je njemu smejal. Ne da bi pozdravil, ga je vprašal:

Gospodarstvo

Tedenski gospodarski pregled

Vsi trgi Italije so stali prošli teden pod vplivom zadnjega porasta lire. Lira je namreč zopet započela svoje prejšnje za nekaj časa prekinjeno vihanje. Tako je angleški funt padel od zadnje sobote do danes od L 87.40 na 83.80, uradna cena zlata od okoli 347 na 335, dinar od 31.55 na 30.45. V trgovskih krogih, kjer se je mislilo, da se bo držala lira stabilna na prej doseženi višini od okoli 88 lir za funt do jeseni, je ta zadnji skok napravil močan vtis, tako da so se na splošno pomnožile ponudbe blaga, računajoč v dosti slučajih še na nadaljni porast lire.

Zitni trg je v prvi vrsti čutil to močno tendenco lire. Pšenica je padla v teku tega tedna za skoro 10 lir pri stotu. Trgoval se je domači pridelek, stari po 119—124 lir, novi 112—118, v slučajih tudi po 110 lir franko poželeska postaja. Inozemska provenienca je dražja in sicer: prvovrstna Manitoba 148, Hard Winter 139, argentinska Rosafé 129 lir. Vsekakor je zanimivo, da je inozemsko blago precej dražje kot domače. Naravno morja slediti padanju pšenice tudi polagoma popuščanje cen pšeničnih moki, katera je v teku prošlega tedna popustila za okoli 5 lir pri stotu. Na tržaškem trgu se morejo dobiti prvovrstne znamenke že izpod 200 lir, slabše po 185, franko postaja minov je cena 170—183 lir.

Pod splošno tendenco je stalo tudi trgovanje kromu, katera je tudi za par lir nižja, okoli 79 lir franko Trst. Posebno močan padec se pričakuje za oves, ki se je v zadnjih mesecih tako dobro držal v ceni. Prva roka je zadnje dni znatno ceneja kot prošli teden, medtem ko skušajo manjši trgovci še držati cene blaga, katerega imajo v zalozah, po prejšnjih cenah.

Tudi na mednarodnih trgih so sitne cene precej popustile tekom prošlega tedna, sicer ne v isti meri kot pri nas, kjer se je moral vračunati tudi zadnji porast lire. Zitni nasadi v evropskih državah kažejo sicer še vedno dobro in se upa na boljše letino kot lani, vendar se že v mnogih krajih občuti pomanjkanje dežja, posebno v Jugoslaviji in Ogrski. Tudi v Italiji se pričakuje letos višji pridelek kot lani.

Upoštevajoč slabi položaj poljedelstva, posebno onega naprednejšega, nastali radi padca cen poljedelskih pridelkov, je poglavar vlade poklical k sebi v četrtke predstavnike zavodov za podeljevanje agrarnih kreditov in je ob tej priliki razjasnil ves problem. Najprej ni na mestu pretirani pesimizem radi nizkih cen, na katere se ne sme umetno vplivati. Celotno vprašanje leži več na tem, da se tudi produkcijski stroški poljedelstva znižajo v isti meri kot cene poljedelskih pridelkov v najkrajšem času. Zato se bo šlo poljedelstvu na roko na sledeči način:

Postopno znižanje davkov na zemljišča, znižanje cen umetnih gnojil ter drugih potrebščin pri poljedelski produkciji, znižanje železniških pristojbin za poljedelske pridelke in olajšanje pri nabavi agrarnih kreditov. To so vse točke, ki morajo dosti olajšati sedanjí položaj poljedelstva.

Tudi na svobodnih trgih se je v petek in soboto mogel opaziti vpliv porasta lire. Na nekaterih trgih v notranjosti Italije, kot Forlì, so cene padle za 1—2 liri. Indeks blaga na debelo je v tretjem tednu meseca junija padel na 511.5, to je okoli 147 v zlatu, v primeri s 515.1 v prejšnjem tednu.

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU
ul. Torbianska 19 in ul. Raffineria
ima v zalogi:

ŽEVELO najboljše znamke «Treza» ventilato in s 3% modre galice.

PRAH CAFFARO sredstvo za pokončevanje peronospor, mesto modre galice.

Azol apneni arzenik za pokončevanje mrčesa in raznih rastlinskih škodljivcev. Uspešno sredstvo proti tritnemu zavilcu.

SKROPLILNICE: Vermorel, Volpi.

Zveplalnice ploščate nahrbtnice.

KOŠE «MERKUR» od 55 do 70 cm; klepala, obročke za pritrdjevanje kos, senene vile, grablje itd.

Ovata, čistilnice, gnojilne sesalke, slamožrnice, mlečne posameznike, transportne vrče za mleko, razno ročno in vržno orodje kakor motke, okoličanske in istrske šape, železne grablje in razno drugo orodje.

AFONIJEV SOLITER s 33 do 35% dušika in sicer polovica je solitrova, polovica amonijeva dušika. To gnojilo nadomestuje

čilski soliter ker deluje solitrov dušik enako kot pri čilskem solitru. Ko rastlina izčrpa solitrov dušik, skrbi za nadaljnje hranivo amonijev dušik.

SESENA zgodnjih in kasnih brokol in karfiol, sveže dospelo seme kranjske repe, solate endivije, peteršilja, semenske ajde, raznih vrst nemškega graba, vrzote, zelja, solatine, solate augušane itd.

ČEBELARSKA POTREBŠČINE

Trčalnice za med originalne «Graze» od najboljših nemških tovarne na 3 in 4 satnike, zaklopne kozice za odlaganja satnikov, lesene sipalnice, čebelarke maske in pipe, kadilnice in samokadilnice, vilice in nože za odkrivanje satnikov, pocinjena sita za med, vse kovinaste dele za A. - Z. panje, satnice iz naravnega voska ter vse drugo potrebno čebelarsko orodje. Na zahtevo pošljemo cenik.

TRŽ. KMET. DRUŽBA V TRSTU
Št. 7 Telefon 44-39.

Loterijske številke

izrečane dne 25. junija 1927.

BARI	87	60	32	40	64
FIRENZE	5	8	6	13	48
MILANO	10	27	15	36	63
NAPOLI	25	49	14	45	84
PALERMO	15	90	32	69	71
ROMA	37	15	20	68	31
TORINO	46	2	23	45	77
VENEZIA	30	69	63	22	55

RAZNE ZANIMIVOSTI

Iz letalskega sveta.

Uspehi, ki so si jih priborili letalci s svojimi poleti čez Atlantski ocean, ne puste spati Angleže. Tudi oni hočejo v drznem poletu premagati ocean. Govori se sedaj o dveh poskusih. Stotnik Courtney namerava poskusiti svojo srečo na Dornserjevem letalu. Vzletel bo v Southamptonu v sredi julija in poleti v New York. Medpotoma se ustavi v Neufundlandu, vzhodni oboji ameriški. Stotnika Courtney-a bosta spremljala častnik Downer in neki inženir. Drugi polet se bo vršil na Fokkerju. Letalo se ne bo nikjer ustavilo do New Yorka; kar bo zadostovalo za kakih 50 ali 60 ur. Tudi iz drugih krajev prihajajo vesti, da se povsod pripravljajo drzni letalci, ki hočejo preleteti kakor De Pinedo, Lindbergh in Chamberlin Atlantski ocean. Letalec Byrd, ki je bil pred Amundsenom na severnem tečaju, je bil v New Yorku že zaprišen kot poštar in ponese pro letalno pošto iz Amerike v Evropo.

Vode upadajo

Polagoma upadajo vode. Zopet je kljubovalo mesto New Orleans za svojimi nasipi ogromnemu navalu Mississippija. Dve sto let obstoja že to mesto, in dve sto krat je odbilo napad razdivjane reke. Vsako pomlad naraste reka, toda do take višine kakor letos se doslej še ni bila povzpela. Stvarna škoda se ceni različno, vladni strokovnjaki cenijo škodo na šest sto milijonov dolarjev. Mnogo zavisi še od nadaljnjega razvoja, kdaj se popolnoma povrne voda v staro strugo, kako žetev bo donesla nova setev. Predsednik Coolidge namerava sklicati v oktobru kongres k izredni seji, na kateri se bo sklepalo o pomoči, ki naj se jo nudi žrtvam poplave. Radi tega so južne države silno ogrožene, češ, če bi dohitela nesreča severne države, ki so volile vedno za republikansko stranko, bi se bilo že kdaj poskrbelo za najnujnejšo pomoč, tako pa bodo morale čakati države ob Mississippiju, ki volijo vedno demokratično in ki so hudo prizadete po zadnji poplavi, do meseca oktobra. Med časniki obeh strank se kaže sedaj radi tega hud boj. Primerja se nesreča, ki je zadela leta 1906. San Francisco, ko ga je bil porušil potres, s sedanjo poplavo Mississippija, ki se z učinki in posledicami potresa niti primerja ne da, in demokracije prihajajo do zaključka, da skrbi stranka, ki ima vlado v rokah, le za svoje okraje. Če je San Francisco dobil v dveh dneh prvo pomoč v obliki petnajstih milijonov dolarjev, bi vlada lahko priskočila na pomoč tudi poplavlencem, in sicer še pred oktobrom. Pri prihodnjem zasiedanju poslaneke zbornice si pa bodo skakali poslanci v laze in si očitali drug drugemu brezarnost. Nasipi se bodo, če bo za to določena komisija slojna in delavna, popravili in mir bo vladal do — prihodnje pomladanske povodnji.

Boj za državno zastavo

Boj za državno zastavo v Južni Afriki je stopil v nove faze. O boju smo pred meseci že poročali. Niso se mogli zediniti, kaka bo nova zastava, zato se je izbrala posebna komisija, ki naj to vprašanje proučuje in ki naj napravi primeren načrt za novo državno zastavo. Ta komisija se je v zadnjem času razvijala. Vlada južnoafriške Zveze oziroma njeni zastopniki predlagajo rumeno in belo zastavo z vodoravnimi modrimi progami in staro burško zastavo v sredi. Južnoafriška stranka pa odklanja odločno ta predlog in boj za narodno zastavo oziroma boj med predsednikom Hertzogom in generalom Smutsom se nadaljuje z vso odločnostjo. Srečni ljudje, ki nimajo drugih skrbi!

Kralj čistil za čevlje
je poosebljen
v kralju živali.

LION NOIR

Luksusno mazilo za obuvalo, katere-
mu daje elegantni svet predmet

V ČEVLJARNICI VODOPIVEC

TRST, VIA RIBORGIO 28

dobite bogato izbero moškega, ženskega in otroškega obuvala
navadne in boljše vrste po najnižjih cenah.

Blago in delo prvovrstno. Cene, ki jih
je določila zveza.

Ugodna prilika za birmo.

Novi davek

To pot se uvede ta novi davek na Francoskem. Plabevali ga bodo oni tujci, ki prihajajo na Francosko samo zato, da se tu dajo ločiti. V zadnjem času se je ta navada posebej med Amerikanci zelo razširila. Ločitve zakona se smatrajo na Francoskem že od nekdaj kot popolnoma privatna zadeva, ki ne zadeva splošnosti, radi česar približujejo tamokajni listi le razsodbo sodnega dvora brez vsakega pojasnila. Radi tega prihaja na Francosko vse polno tujcev, ki bi se radi ločili. Po kratkem času tujcev namerava sedaj izkoristiti država, da si prisrbi nove virove dohodkov, kajti kdor se že hoče brez vsakega šuma zakonsko ločiti, naj plača.

Drzen vlom v Genovi

V trgovino zlatarja Oskarja Linkeja v Genovi so te dneve vlomili nemani tatovi. Razbili so dve blagajni in se polastili okoli enega milijona lir v gotovini in v dragoceni predmetih. Vlom vzbuja tem večjo pozornost, ker se nahaja trgovina v bližini policijskega ravateljstva na trgu de Ferrari, v središču mesta. Vlomilci so se spuščali iz neke prazne pisarne nad trgovino v spodnje prostore skozi prebiti strop, delali so vso noč, ne da bi jih bil kdo opazil. Komaj drugo jutro je opazil lastnik velikanško škodo, ki so mu jo bili povzročili doslej še neznaní storilci.

Dva meseca na jadralni

V Plymouth (na Angleškem) se je pripeljal kapitan Thomas Drake. Zred 54. dnevi je zapustil Charleston na Južnih Karolinah in pripeljal na osemtonski ladji na Angleško. Drake je bil sam na ladji.

Laurent Puccetti, Milano, via Marconi 51.

GLUHOST

nih raziskovanj proti gluhosti, sliškemu sluhu in brenčanju.

Interesenti se lahko zaupno obnejo na znamenitega pariskega specialista za ušesno pretezo, Laurenta Puccetti, ki bo s praktičnimi poskusi pokazal ta novi način.

Brezplačne konzultacije od 9 do 16 v: Videnu, četrtak 30. junija, Hotel Nazional.

Genova sobota, 2. julija Hotel Unione, via Garibaldi 10.

Al Gran Risparmio

Trst, Via S. Lazzaro 9

Modelpolam	... po L 1.80
"Risparmio"	... "2"
Platno "Madonna" čebelo	... 2.75
Platno "Madonna" 150 cm	... 5.60
Platno surove 20 cm	... 2.50
Platno surove 150 cm	... 5.20
SEFIN črn z rebom	... L 8.50
GABRIEL v vseh barvah	... "6"
CUTE dobre vrste	... 2.50
BRACE	... od L 1.90 naprej
BRACE moške fine	... L 22"

Velika založba nogavic
po tovarniških cenah.
Blago prve vrste. - Postrežba točna.

ČEBULE

III/IV Sv. Antona

kupi v veliki množini 714

M. GERMAN

Trst, Via Michelangelo Buon. 38

TRGOVINA

LUIGI GREGORICH

Trst - Via Ginnastica 15

VELIKI POPUSTI

ŠIVALNI STROJ

specijalen na pedal, s predalom in pokrovom L 500. Največje jamstvo. Brezplačen pouk v veze-
nju.

Cervellini

Via G. Marconi 4, Trst

pri kino (Excelsior)

Naročajte in širite

„EDINOST“

Zobozdravniški ambulatorij

Trst, Via Saffetfontane 6

od 9-13 in od 15-20

ob nedeljah in praznih od 10-12

Deželani dobijo popust

za potne stroške.

Ljudske cene. 622 Ljudske cene.

Olajšano plačevanje.

□□□□□□□□□□

Ako imate ZA POPRAVITI URE IN

ZLATE PREDMETE, obrnite se k tordki

N. BORSATTI & FIGLIO

V TRSTU

hi ima lastno delavnico nad 40 let. Naj-
ocjeje jamstvo, postene cene. Velika izbira
ur, zlatenine. Kupuje in prodaja zlato in
srebro. Govori se slovensko.

Fazite na ime

N. BORSATTI & Figlio

CORSO VITT. EM. III N. 47

blizu lekarne Rovis (Piazza C. Goldoni).

□□□□□□□□□□

IVAN KACIN - GORICA

Piazza Tomaseo 29

Tovarna orgel, har-

monijev, glasovirjev

Uglašuje in popravlja

vse omenjene instrumente

Zahajevale poročila! (712) Plačevanje na obroke

CENIK BREZPLAČNO.

STARODAVNA TOVARNA TEHT-

NIC, UTEŽ IN MER

GIUSEPPE FLORENC & Co.

z založbo in delavnico za poprave

Trst, Via Giuseppe Vid. 11 9, Tel. 13-64

naznanja svojim cenjenim odjemalcem,

da so se dopustile vse tehnice za tr-

govske potrebe sistema «Florence» k mi-

rosodni poskusi glasom metričnega

pravilnika, ki je stopil v veljavo 1. janu-

arja 1924. tudi v novih pokrajinah.

Popravila se izvršujejo točno in po

zmernih cenah

7

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti

MALOKRVNOSTI, BLEDCI in za OKREVANJE

LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

DAJAJTE PREDNOST

holandskemu kakao

DE JONG'S

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

NA OBROKE.

Izgotovljene obleke in po meri, dežni
plašči, tkanina, svilenina, obuvalo,
vsakovrstno perilo itd. - Najboljše
blago in najnižje cene. Veliki po-
pusti na vseh cenah. (633)

Via Roma št. 3, tretje nadstropje

□□□□□□□□□□

STAR PREGOVOR

IN MODERNA RESNIČNOST.

Kamor pošlje solnce...

Kjer je STIP, tam izginejo po-

polnoma parasiti. Prah STIP uniči

v kratkem času vse parasite člo-

veškega telesa, hiše in živali,

(stenice, bolhe, uši, kuhinjske

ščurke, klopi i. t. d.)

STIP se prodaja v vsaki lekarni.

□□□□□□□□□□

IVAN KACIN - GORICA

Piazza Tomaseo 29

Tovarna orgel, har-

monijev, glasovirjev

Uglašuje in popravlja

vse omenjene instrumente

Zahajevale poročila! (712) Plačevanje na obroke

CENIK BREZPLAČNO.

STARODAVNA TOVARNA TEHT-

NIC, UTEŽ IN MER

GIUSEPPE FLORENC & Co.

z založbo in delavnico za poprave

Trst, Via Giuseppe Vid. 11 9, Tel. 13-64

naznanja svojim cenjenim odjemalcem,

da so se dopustile vse tehnice za tr-

govske potrebe sistema «Florence» k mi-

rosodni poskusi glasom metričnega

pravilnika, ki je stopil v veljavo 1. janu-

arja 1924. tudi v novih pokrajinah.

Popravila se izvršujejo točno in po

zmernih cenah

7

FERRO CHINA PIGATTI

Okrepevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti

MALOKRVNOSTI, BLEDCI in za OKREVANJE

LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

DAJAJTE PREDNOST

holandskemu kakao

DE JONG'S

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.

radi njegove pristnosti in izborne kakovosti.